

N:o 1.

Af Herr Grefve C. M. Björnstjerna: Angående underdånig skrifvelse med begäran om träffande af sådan öfverenskommelse med de båda öfriga skandinaviska rikena att nu gällande myntkonvention må omfatta femkronestycken i guld.

Senaste Riksdags beslut att indraga privatbankernas femkronesedlar var, enligt min åsigt, ett steg framåt till en sundare banklagstiftning, ett första försök att införa ett lämpligare förhållande mellan den stora massan papperssedlar och den ringa tillgången på verkligt mynt. Jag vågar därför hoppas att representationen skall vidare fortgå på denna bana, så att sedlar lydande på allt för obetydliga valörer, dessa må nu vara utgifne af Privatbanker eller af Riksbanken, efterhand aflysas. Innan så sker, kan hårdt mynt icke erhålla någon större spridning och således icke heller den farliga föreställningen hos allmänheten utrotas, att papper är mynt. För att en dylik indragning af de lägre sedelvalörerne utan olägenhet skall kunna verkställas, måste dock tillgång finnas på ett guldmynt af mindre valör än det nuvarande tiokronestycket. Allt för obehvämt vore nemligen att vid liqvider intill tio kronor endast hafva tillgång på silfver, som dels är allt för skrymmande, dels endast är skiljemynt, ej verkligt mynt.

I Frankrike, Italien och Schweiz finnes guldmynt å fem francs, i Tyskland å fem mark, således mindre än fyra kronor. I alla dessa länder har detta lilla guldmynt visat sig särdeles lämpligt. Jag föreställer mig då att ett guldmünt å fem kronor skulle hos oss visa sig vara lika lämpligt som välkommet. Det blef icke obetydligt större än nyssnämnda utländska mynt, således mera lätthandterligt, men i alla fall så litet skrymmande, att det i plånboken icke upptog mera plats än en femkronesedel. En tiokrona i guld är som bekant något större än ett 25-öre i silfver, en femkrona torde då blifva af samma storlek som ett 10-öre i silfver.

Fullt öfvertygad om den stora nytta ett dylikt guldmynt skulle medföra och enär Sverige hvarken kan eller bör ensamt besluta sig för dess antagande, hemställer jag vördsamt att Riksdagen

i underdånighet anhåller det Kongl. Maj:t ville träffa sådan öfverenskommelse med de båda öfriga skandinaviska rikena, att nu gällande myntkonvention äfven måtte komma att omfatta femkronestycken i guld.

Stockholm den 19 Januari 1880.

C. M. Björnstjerna.

N:o 2.

Af Herr Grefve C. M. Björnstjerna: Angående underdånig framställning hos Kongl. Maj:t om utarbetande och framläggande för nästa Riksdag af förslag till tullförening mellan Sverige och Norge.

Mer än 65 år hafva förflutit sedan föreningen slöts mellan den skandinaviska halföns båda folk. Lyckobringande för båda har föreningen varit, detta torde icke kunna bestridas. Grundad på full likställighet de båda folken emellan, har den skänkt de förenade rikena anseende och yttre trygghet, under det att hvaradera landet kunnat, utan påtryckning af andra, fritt utveckla sig, så i politiskt som socialt och ekonomiskt afseende. Storartade framsteg i alla riktningar, så väl här som i Norge, äfvensom med hvarje dag ökade vänskapliga känslor de båda folken emellan intyga noggsamt rättigheten af föreningens grundtanke: de förenade rikenas fulla likställighet gent emot hvarandra. Denna grundtanke bör således noga bevaras, men detta hindrar ej att de skrankor böra med snaraste nedbrytas, som hämma den fria samfärdseln och dymedelst förhindra den anslutning till hvarandra, som är så nödvändig, om den förenade Norden med lugn och tillförsigt skall kunna gå framtiden till möte. En af de